



Call for Papers:

„In hoc signo vinces...” Wojna a religijność i świat nadprzyrodzony na przestrzeni wieków.

Od kilkunastu lat niepołomickim „Polom Chwały” – spotkaniu miłośników historii żywej – towarzyszą konferencje naukowe, których celem jest interdyscyplinarna refleksja nad różnymi aspektami konfliktów zbrojnych na przestrzeni dziejów od antyku aż po wiek XX. Kontynuując tę tradycję pragniemy spotkać się we wrześniu 2024 r., by podyskutować o wpływie, jaki na wojny wywierało sacrum oraz wszelakie zjawiska postrzegane przez ich uczestników jako nadnaturalne (cudowne czy też paranormalne). Niejednokrotnie bowiem aspekt duchowy konfrontacji uważany był za co najmniej równie istotny jak materialny. Zachowane świadectwa przynoszą nam liczne przykłady prób odczytania woli sił wyższych oraz pozyskania ich opieki: tak dla poszczególnych walczących jak i całych armii. Część z owych praktyk bywa zaliczana przez badaczy do sfery religii, część natomiast do sfery magii.

Dawne relacje o wojnach obfitują we wzmianki o niecodziennych zjawiskach niekiedy mających wręcz cudowny charakter. Traktaty wojskowe wspominają choćby o problemach, z jakimi musieli borykać się dowódcy wobec niekorzystnych omenów czy wróżb (auspicjów). Wiemy też, że kapłani, wieszczkowie oraz wróżbici regularnie towarzyszyli armiom podczas kampanii wojennych. Również obecnie religijność i świat nadprzyrodzony towarzyszy konfliktom zbrojnym, o czym świadczy chociażby instytucja wojskowej posługi duszpasterskiej. Podobnie ciągle odnotowywane są wiadomości o zjawiskach wykraczających poza zwykły, naturalny porządek rzeczy, czego przykładem mogą być tzw. bliskie spotkania z NOL/UFO (wracające stopniowo do publicznego dyskursu). Szereg badaczy zauważyło już, że owe obserwacje dotyczą manifestacji fenomenów znanych od czasów starożytnych, którym przypisuje się zdolności wręcz magiczne czy cudowne. Wciąż także występuje wśród żołnierzy praktyka noszenia swoistych amuletów i talizmanów. Przy bliższym spojrzeniu światopogląd współczesnych ludzi okazuje się czasami (być może zwłaszcza w sytuacjach ekstremalnych, jak wojna) odbiegać od racjonalizmu, do którego pretenduje.

Świadomi tego problemu, chcemy zaproponować dość szeroką problematykę planowanej konferencji. Postulujemy zarazem podejście raczej „fenomenologiczne” – chodzi nam bardziej o refleksję nad tym, czym było doświadczenie sacrum i nadnaturalności dla żołnierzy, dowódców i cywilów, niż próbę jego wytłumaczenia według materialistycznego (bądź jakiegokolwiek innego) paradygmatu.



Do udziału w konferencji zapraszamy przedstawicieli nauk historycznych oraz innych dyscyplin humanistyki i nauk społecznych. Osoby zainteresowane prosimy o przygotowanie liczącego 150-200 słów abstraktu wystąpienia, który odnosiłby się do co najmniej jednego z poniższych zagadnień:

- religijne uzasadnienia i interpretacje konfliktów zbrojnych;
- obrzędy religijne i magiczne związane z wojną;
- dewocjalia, artefakty magiczne na wojnie;
- wpływ wojny na religijność żołnierzy i cywili;
- stosunek duchowieństwa do wojen;
- duchowni na wojnie; historia duszpasterstwa polowego;
- relacje o zdarzeniach nadnaturalnych, paranormalnych w toku konfliktów zbrojnych;
- wojenna religijność i praktyki magiczne w sztuce.

Konferencja odbędzie się w dniach **26–27 września 2024 r., na Zamku w Niepołomicach**. Dla uczestników spoza Krakowa przewidywany jest nocleg. Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej. Zainteresowanych prosimy o nadsyłanie propozycji wystąpień (zawierających imię i nazwisko, ew. afiliację, tytuł wraz z abstraktem) na adres: konferencja.polachwaly@gmail.com **do 15 maja 2024 r.** Informacje o przyjęciu zgłoszeń postaramy się rozesłać do połowy czerwca.

Organizatorzy konferencji: Fundacja “Pola Chwały”, Instytut Historii UJ, Wydział Historii UW

Komitet organizacyjny: Jan Błachnio, Wojciech Duszyński, Marcin Jarząbek, Kamil Ruszała, Michał Stachura, Piotr Szlanta